

Naar Nogen har kjøbt en Eiendom og i indværende Termin skal gjøre en Udbetaling, lad os sætte af 20,000 Rbd., saa vilde han, efter de tidligere stedfindende Forhold paa Markedet kunne vente, at han omtrent kunde tilvebringe et saadant Beløb, dersom han gjorde et Laan hos Credit-Foreningen af 21,000 Rbd., og altsaa mødte med 21,000 Rbd. i Credit-Forenings-Obligationer; men naar han nu kommer paa Markedet med sine 21,000 Rbd. i fornævnte Obligationer, saa vil han jo derved ikke nær kunne reise et Beløb af 20,000 Rbd. Dersom han kun saar 75 pCt. for disse Obligationer istedetfor tidligere 97 pCt., saa vil han derved komme til at savne en 4 à 5,000 Rbd. Hvis det nu er bestemt, at naar Betalingen ikke erlægges i rette Tid, skal Kjøbet gaae tilbage, saa ville alle de Mænd, som ere i saadanne Tilfælde, paa Grund af denne Crisis, paa Grund af de synkende Værdier af Obligationerne, virkelig komme i meget betydelige Forlegenheder. Det Samme vilde være Tilfældet, dersom den, der var i et saadant Forhold, maaskee ikke havde henvendt sig til Credit-Foreningen, men havde liggende værdifulde Papirer i fgl. Obligationer, Actier og lignende Effecter, som han først havde tænkt paa at realisere i det Dieblit, han skulde bruge Pengene; for ikke at tabe Renten; og saa han vilde komme til at lide et betydeligt Tab, naar han skulde afhænde sine Obligationer, og maaskee desuagtet komme i stor Forlegenhed, idet alle Papirer ere gaaede saa betydeligt ned under den Værdi, som de for kort Tid siden havde. Men hertil kommer, at der i selve Aarets Forhold er Noget, som gjør disse Omstændigheder endnu mere trykkende, ikke alene for dem, der have kjøbt Eiendomme og skulle udbetale Prioriteter og deslige, men ogsaa for mange Andre. De ærede Herrer ville vistnok indrømme, at det mange Steder er Tilfældet, at Landmændene ikke kunne blive af med deres Korn paa Grund af Forholdene, og naar de absolut maae sælge, saa erholde de en ringere Indtægt som Følge af, at Priserne ved Pengekrisen ere trykkede. Det Samme er ogsaa Tilfældet med Hensyn til Meierierne, hvad deres Producter angaaer, hvortil komme de særegne Udgifter, som det i

Mar vil medføre at holde Dvægbesætningerne i god og brugbar Stand Vinteren igjennem. Det kan derfor vistnok ikke fælle, at Ciernie paa mange Steder ville have ondt ved at faae tilvebragt de Summer, som de behøve til deres Skatter, Uddrag og Rentebetaling, og ligeledes ville Forpagterne have stor Banffelighed ved at udrede deres Forpagtingsafgift. Disse Forhold trykkes naturligtviis derved, at der, som sagt, er saa godt som ingen Tilbøielighed til at speculere i Korn og andre Producter, hvilket igjen bevirker, at Priserne trykkes paa Markedet. Naar man nu antager, at saadanne Folk, der paa denne Maade bestinde sig i en mere eller mindre trykket Stilling; tage deres Tilflugt til det Reservecfond, som de som gode Huusholdere maaskee have dannet sig, og som i Almindelighed vel bestaaet af Obligationer, Actier eller Sligt, saa ville de atter her finde Priserne trykkede og ved at realisere disse Papirer lide et ikke ubetydeligt Tab. Dette er et Spørgsmaal, som efter mit Skjønnende ligger Mange nær i denne Forsamling, skjøndt jeg maa tilstaae, at det ligger fjernere end det, der er det egentlig bevægende Moment i Krisen. Man vilde kunne hjælpe paa alle disse Forhold, dersom det kunde lykkes at holde Obligationerne i nogenlunde Pris, at holde dem nogenlunde op til pari. I denne Henseende er det saaheldigt, at Staten ved sine Bestræbelser i denne Retning vil kunne forfølge sin egen Fordeel, thi det kan vistnok ikke antages at ville medføre noget Tab for Statskassen, om den opkjøbte Obligationer til lavere Priser; Staten vilde snart derved gjøre sig en Fordeel, da dette vilde bevirke, at Papirerne stige. Det er i Almindelighed Tilfældet, at den, der forfølger sin egen Interesse, det vil sige paa en fornuftig, forstandig og lovlig Maade, tillige derved fremmer de store, almene Interesser. Naar derfor Statskassen ved at opkjøbe Papirer til lave Priser gjør sig en Fordeel, saa vil dette paa den anden Side bevirke, at disse Papirer efterhaanden gaae i Veiret, og dette igjen, at der tilflyder samtlige Paagældende en Fordeel. Dette ligger imidlertid fjernere med Hensyn til den stedfindende Crisis; det ligger nærmere at anvende disse Penge til Udlaan imod Siffer-